

Afstoting buiten het domein van geregistreerde musea

Het Bijbels Museum te Amsterdam is onlangs gesloten. Voor een deelcollectie kinderbijbels en stichtelijke jeugdliteratuur, aangemerkt als beschermwaardig, was bereidheid tot overname door een erfgoedinstelling, niet zijnde een geregistreerd museum, namelijk de afdeling Bijzondere Collecties van de Universiteitsbibliotheek van de Vrije Universiteit Amsterdam. Er was geen geregistreerd museum geïnteresseerd. Museumregister Nederland legt de vraag voor of overdracht door het Bijbels Museum van deze deelcollectie aan de afdeling Bijzondere Collecties toelaatbaar is.

Daarnaast stelt Museumregister Nederland in het algemeen de vraag of afstoting van beschermwaardige objecten mogelijk is aan instellingen die erfgoed beheren maar geen geregistreerd museum zijn, en zo ja, onder welke voorwaarden. Behoeftte aan dergelijke afstoting bestaat bijvoorbeeld als een museum gaat sluiten, waardoor de collectie in zijn geheel moet worden afgestoten zonder dat er een alternatief is, terwijl geen ander geregistreerd museum in overname van de beschermwaardige objecten geïnteresseerd is.

De Commissie constateert dat indien objecten zijn aangemerkt als ‘beschermwaardig’ afstoting buiten het domein van geregistreerde musea op basis van de LAMO in beginsel niet mogelijk is. Ook de Ethische Code bepaalt dat afstoting in beginsel naar een ander museum dient plaats te vinden. Uit die formulering blijkt dat er onder bijzondere omstandigheden ruimte is voor afwijkingen.

De Ethische Codecommissie heeft daarom onderzocht wanneer een afwijking van de LAMO aanvaardbaar is in het licht van de Ethische Code. In het advies zet de Commissie uiteen onder welke voorwaarden herplaatsing van beschermwaardige objecten buiten het domein van geregistreerde musea mogelijk is. In de geschetste voorwaarden wordt nauw aangesloten bij de criteria van de Museumnorm. De Commissie oordeelt voorts dat als er wél een geïnteresseerd geregistreerd museum is, de LAMO voorschrijft dat dit museum voorgaat boven een instelling die erfgoed beheert, maar geen geregistreerd museum is.